

תקנות מנחם

גיליון מס'
122

יו"ל לקראת שבת פרשת ואתחנן - נחמו
ט"ו מנחם אב
ה' תהי' שנת סגולות חרותנו

על סיומי הרמב"ם

תדפיס מהספר "תקנות מנחם" (ח"ג) שיו"ל בעז"ה על סיומי הרמב"ם
ע"פ - ב"קו" - שיחות והוראות כ"ק אד"ש מה"מ

מאת הרב יקותיאל מנחם שיחי ראפ

ע"פ ההוראה שקיבלתי מכ"ק אד"ש מלך המשיח להדפיס ולפרסם הדברים הנאמרים בעז"ה בסיומי הרמב"ם להראות ולהוכיח הקשר שבין שיעורי הרמב"ם לפרשה והתאריך שבהם נלמדו, הנני מוציא לאור עלון זה לכבוד שבת קודש. ואבקש מהקוראים שיעירוני בהערותיהם, ותודה מראש!

לחיות עם הזמן!

ספר זמנים - ג'

מחזור כ"ז שנה כ"ה

בעז"ה יום ג' פרשת ואתחנן י"א מנחם אב, ה"י תהא שנת סגולות חרותנו

סיום הלכות שופר סוכה ולולב והתחלת הלכות שקלים

שמחה פורצת גדר!

ב. ענין ה"יהפכו" מודגש ובלט ומדהים ביותר: שמתחילים בתשעה באב הלכות שופר סוכה ולולב ובסיום הלכות לולב, מדובר בפרטיות אודות גודל השמחה בבית המקדש בחג הסוכות, "שמחת בית השואבה".

ומרומז בתחילת הלכות אלה שלומדים בשיעור של תשעה באב: במנין המצוות שב"כותרת" כתוב: (ג) ליטול לולב במקדש כל שבעת ימי החג, שזה למדים וקשור לפסוק בהמשך ל"ולקחתם לכם ביום הראשון וגו'"⁴ "ושמחתם לפני ה' אלקיכם שבעת ימים", היינו שמצות נטילת לולב קשורה למצות השמחה 7 ימים [ובסעודת סיום הרמב"ם במוצאי תשעה באב העיר ראש הישיבה המרכזית ב-770, הרה"ג הרה"י שני"ז שיחי' לאבקובסקי ע"ז שבכלל לא מוזכר כאן (בכותרת מנין המצוות), המצוה מדאורייתא בגבולין ש"ביום הראשון".

וי"ל בדאי"פ, שמכיון שבכותרת מנין המצוות הרמב"ם לא נכנס לפרטים, להבדל בין המקדש לגבולין, לכן רק כותב בלשון כללי שמצוות נטילת לולב 7 ימים, ובפנים ההלכות⁵ ילמדו שזה מתחלק שבמקדש שבעה ובגבולין יום אחד, ולאחר חרבן ביהמ"ק תקנו חכמים⁶ שלזכר למקדש ליטול גם בגבולין שבעת ימים].

וענין זה בולט יותר שבהלכה האחרונה של הלכות לולב, אחרי שסיים הרמב"ם לתאר השמחה של "שמחת בית השואבה", כותב ע"ד השמחה שבעבודת ה' התמידית בכל השנה, שהיא "עבודה גדולה" והמונע עצמו ממנה הוא "חוטא ושוטה", ושצריכה להיות שמחה

כל הימים טובים בתשעה באב

א. את הלכות שופר סוכה ולולב התחילו בתשעה באב; וכמו שכתבנו בסיום הקודם (גליון 121), בסיום על הלכות חמץ ומצה ונוסח ההגדה, שבתשעה באב סיימו הפרק האחרון על הלכות חמץ ומצה (פרק ח' המדבר על הסדר של ליל הסדר, ליל חמישה עשר בניסן), וקראו את נוסח ההגדה, שמבטא הקשר של פסח לתשעה באב מצד סימן הקביעות א"ת ב"ש¹ שבאותו היום בשבוע שחל יום א' דפסח, באותו יום בשבוע חל תמיד באותה שנה תשעה באב. וכהסבר אד"ש מה"מ שפסח, יציאת מצרים, הוא ראש לגאולות וקשור לתשעה באב שבו נולד המשיח², הגואל האחרון, בגאולה האחרונה והשלמה שאין אחריה גלות, ובפועל רואים בשנה זו שבתשעה באב קוראים את כל נוסח ההגדה, היינו שבתשעה באב קוראים את כל הניסים שהיו בזמן הגאולה הראשונה וההודיה עליהם, שזה מבטא גם את ענין ה"יהפכו" שבתשעה באב מזכירים את נסי הגאולה.

ובהמשך לזה גם התחילו בתשעה באב ללמוד את הלכות שופר סוכה ולולב, שהן ההלכות של שאר הימים טובים – ר"ה וסוכות, יוצא בזה שבתשעה באב לומדים ומזכירים את כל ההלכות של כל הימים טובים פסח ר"ה וסוכות [כי לחג השבועות אין הלכות מיוחדות מלבד הלכות יו"ט ששווין בכל היו"ט]. ולפני תשעה באב סיימו את הלכות יום טוב; שכל זה מבטא ובגלוי את ענין ה"יהפכו ימים אלה ללשון ולשמחה ולמועדים טובים"³!

¹ שו"ע או"ח סתצ"ח ס"ג, הובא בסיפור "תורה אור" (קהת תשמ"ז) כט, ב.

² ירושלמי ברכות פ"ב ה"ד, איכה פ"א נא. וראה במדב"ר פ"ג ה. בסופו.

³ זכרי' ח, י"ט. תוספתא סוף מסכת תענית, בזכרי' שם: יהי' ללשון וגו', והלשון "יהפכו" (שבפנים) הוא ע"פ היעוד בירמיה כו, יב: והפכתי אבלם לשמחה. (הערת אד"ש 42) במאמר ציון במשפט תפדה, סה"מ מלוקט א' ע' קני"ה).

⁴ אמור כג, מ.

⁵ פ"ז הי"ג.

⁶ ה"ו.

למעלה ממדידה והגבלה שמחה פורצת גדר כמו אצל דוד המלך, כנאמר: ⁷ "ודוד מפזז ומכרכר לפני הוי". וכל זה מתחילים ללמוד **בתשעה באב!**

אהבת ואחדות ישראל – מביאים הגואל!

ג. מלבד הנ"ל, יש קשר מיוחד לפרטי ההלכות והעניינים של **שופר** **סוכה ולולב** לתשעה באב;

כל שלושה אלה מבטאים את ענין **אחדות ישראל**, והרי תשעה באב מבטא ומדגיש את הצורך החיוני באהבת ואחדות ישראל: כי סיבת הגלות והחורבן היתה כי היה בהם שנאת חנם והעדר אהבת ישראל⁸, ובתשעה (לשון תשועה) באב מתקנים את סיבות החורבן והגלות שע"י כך מביאים את הגאולה והישועה ובנין ביהמ"ק, ע"י שמתקנים ומחזקים את אחדות ישראל ואהבת חנם; וכל שלושת ההלכות הנ"ל מבטאים זאת:

מצוות תשרי – אהבת ואחדות ישראל

"שופר" – תקיעת שופר בטבעה מקבצת סביבה ומאחדת השומעים ע"ד הנאמר: ⁹ "אם יתקע שופר בעיר ועם לא יחרדו", וכן בפרשת בהעלותך נאמר: ¹⁰ "ובהקהל את העם תתקעו". וכן רואים במוחש שבזמן תקיעת שופר **כולם** עומדים ונצבים במלוכד לשמוע את השופר, כמש"כ בחסידות ובשיחות (וב"היום יום"¹¹), שע"כ קוראים פרשת "אתם נצבים היום **כולכם** לפני הוי' אלוקים ראשיכם שבטיכם וגו'¹²", **שהיום** קאי על ר"ה "יומא דדינא רבא"¹³ היינו שהשופר מאחד סביבו את כל השומעים, ועל ידו מזעיקים ואוספים את כל הקהל.

"סוכה" – מאחדת את כל היושבים בה, וע"י כך את כל עם ישראל כמו שאומרים חז"ל¹⁴: **"ראויים כל ישראל לישב בסוכה אחת"**. והיא מבטאת את ענין **השלום**; וכמו שאומרים (בתפילת ערבית דחול ודשבת ויו"ט): "ופרוש עלינו **סוכת שלומך**... הפורש **סוכת שלום**".

"לולב" – נטילת ד' המינים יחד מורה על חיבור ואחדות כל סוגי עם ישראל בכל הדרגות, ורק אז כשמחברים ומאחדים את כל הד' מינים מקיימים את המצוה ואפשר לברך; ז. א. שרק כשיש אחדות יש ברכה בעם ישראל. ואז הוא "זמן שמחתנו" וכמ"ש על נטילת ד' מינים "ושמחתם לפני ה"א שבעת ימים".

וכן הוא בכל אחד מהארבעה מינים מסמל את אחדות ישראל (כמבואר בשיחות אד"ש מה"מ¹⁵ ובסידור (עם דא"ח מהאדמוה"ז) ע' רסד, ד.);

הלולב – "כפות תמרים"¹⁶ מלשון כפות¹⁷ וקשור יחד. כל העלים בהתאחדות – "כל עליו מתאחדים יחד באחדות גמור עם השדרה, וכולם דבוקים ומאוחדים זה בזה, כאילו הם גוף אי", (ל' אדה"ז בסידור).

ההדס – "ענף עץ עבות"¹⁶, גם מורה על אחדות, "תלתא תלתא טרפי בחד קינא"¹⁸ (שלשה עלין בקן אחד יוצאים מתוך עוקץ אחד, רש"י). – "עליו משולשין תלתא בחד קינא, כידוע שהוא בחי' היחוד וההתכללות בג' עלין יחד, וגם נק' ענף עץ עבות, שענפיו חופין את העץ, שהוא מורה היחוד שהא' מחפה על חברו עד שנראה כחיפוי כו', כאשר כל א' עלה על גבי חברו כידוע, לכך נק' **עבות**", ששלושה עלים יוצאים מעוקץ בגובה אחד.

ערבי נחל – גדלים הרבה ביחד, "כמ"ש ע"ז במסכת שבת "אחווונא" – ופי' רש"י מפני שגדלים באחוה שהוא שגדלים בחיבור ודיבוק כו' כרעים האהובים באחוה שזהו בחי' היחוד וההתכללות ג"כ", והאחדות הגשמית מתבטאת גם כן שמורגש בהם הביטול והאחדות הרוחנית, הביטול לאלקות.

וגם **האתרוג** – מסמל את האחדות; כי הוא ר"ת¹⁹: **"אל תביאני רגל גאוה"**²⁰; ואי הגאווה והביטול מביאה לאהבת ואחדות ישראל.

וכן אומר אד"ש שמהפסוק "פרי עץ הדר"¹⁶ לומדים חז"ל²¹ "הדר באילנו משנה לשנה", היינו שהאתרוג גודל על האילן בכל ימות ועונות השנה, שמסמל את האחדות והאחדות של כל האקלימים והאזורים של כל ד' עונות השנה וע"י כך אחדות כלל ישראל. וכפי שמסביר אד"ש ענין זה שהאתרוג לא רק שסובל ומתמודד עם כל התקופות והאקלימים שבשנה (קור וחום וכדו', שלא כבשאר הפירות שגדלים על האילן או בקור או בחום) אלא שגדל ע"י כל העונות ומתחשל מהם. "והוא ג"כ מפני שיש בו היחוד וההתכללות... ע"כ יסבול בעצמו כמה מיני הפכים יחד, והנה ע"ד דוגמא בבני אדם הנה מי שהוא בבחי' יש ודבר, לא יסבול רק כפי טבעו, אבל מי שהוא בבחי' ביטול היש יסבול גם הפכו, או כמה מיני הפכים כאסקופה הנדרסת לסבול לכל אדם, והיא שאמרו לעולם יהא אדם רך כקנה... ומוזה יבוא סיבת האחדות עם הכל כי הוא בחי' אין וכו'". (ל' אדמוה"ז בסידור הנ"ל).

וגם רואים האחדות באתרוג כמ"ש בגמרא²² על "פרי עץ הדר" – "עץ שטעם עזו ופריו שוה, הוי אומר זה אתרוג" – שגם מורה על האחדות והאחדות.

שמחה וריקודים באחדות

ד. בסוף הלכות לולב מדובר על שמחת בית השואבה ושמחה של מצוה, ועד באופן של ריקודים, "מפזז ומכרכר לפני ה'²³"; והשמחה בריקודים מורה על הביטול והאחדות – כי כולם רוקדים יחד במעגל שאין לו ראש וסוף.

¹⁶ אמור כג, מ.

¹⁷ סוכה לב, א.

¹⁸ שם לד, ב..

¹⁹ פנים יפות פ' אמור, מובא בליקוי"ש חגה"ס ח"ד ע' 1163.

²⁰ תהלים לו, יב.

²¹ סוכה לא, ב. לה, א.

²² סוכה לה, א.

²³ ש"ב ו, טז.

⁷ שמואל ב' ו, טז.

⁸ יומא ט, ב. להעיר ט, ב - ר"ת - ט' באב שכך - ט"ב - הרבה פעמים בהלכה ובספרים רגילים לכתוב את תשעה באב וגם ט"ב (בארמית) - טוב, כי ט"ב יהפך לטוב וליום טוב

⁹ עמוס ג, ו.

¹⁰ ל, ז.

¹¹ היום יום שבת פרשת נצבים - וילך כ"ה אלול.

¹² כט, ט.

¹³ תרגום עה"פ איוב ב, א.

¹⁴ סוכה כז, ב.

¹⁵ לקוי"ש ח"י"ט ע' 358 [גימטי' משיח - כי האחדות מביאה את המשח והגאולה]

מטרת הצומות - תשובה

ה. כל הצומות, ובפרט הצום הכללי תשעה באב, הם ימי תשובה, כמ"ש הרמב"ם בהלכות תעניות; תשובה על סיבות החורבן והגלות [ואפ"ל: תשעה באב בר"ת – כותבים הרבה פעמים בשו"ע ובספרים – ת"ב – מלי שב (התייז והשיין מתחלפים מלה"ק לארמית) בתשובה]. ותשעה באב הוא גם יום הולדת המשיח ש"מזלו גובר" של המשיח וכלל ישראל. ויום הולדת הוא "יום התבודדות, תיקון תשובה וחשבון הנפש"²⁴, שזהו"ע השופר המעורר לתשובה, כמ"ש הרמב"ם בהלכות תשובה²⁵, שזהו משמעות של "שופר", - הקורא, ע"פ הז"ל²⁶ - "שפרו מעשיכם", ואז נותן הקב"ה שנה משופרת, "משופרא דשופרא!" והרי גם יום הולדת, ע"פ שיחות אד"ש מה"מ, הוא מעין ראש השנה פרטי לאדם. וכמו בר"ה הוא גם יום הדין והתשובה – ימים נוראים, וגם יום שמחה והודי על החסד והחיים של השנה שעברה ובקשה על להבא ועד כ"כ שעזרא ונחמיה מנעו משבי הגולה לצום צום של תשובה על לקיחתם נשים נכריות ואמרו: "אכלו משמנים ושתו ממתקים ושלחו מנות לאין נכון לו כי קדוש היום לאדוננו"²⁷, כך גם יום הולדת, הוא יום התבודדות וחשבון הנפש, ויום הודי שמחה והתועדות. וכן ע"י הסיומים (תורה וצדקה) מבטאים הצפי האמונה וקבלת פני משיח בשמחה של תורה ומצוה!

"תקות חוט השני"²⁸ - הקשר

- בתשעה באב למדו הלכות כל הימים טובים, – "יהפכו ימים אלה לימים טובים".
- בת"ב התחילו הלכות לולב שמסיימים בשמחת בית השואבה, ושמחת מצוה בלי הגבלות – "יהפכו לששון ושמחה".
- בנין ביהמ"ק והגאולה ע"י אהבת ואחדות ישראל – ושופר, סוכה ולולב – אחדות ישראל.
- שמחת בית השואבה ושמחה של מצוה בביטול וריקודים של אחדות.
- צום תשעה באב – תשובה ויום הולדת המשיח – ר"ה, ושופר – ר"ה ותשובה.

* * *

בעז"ה יום ה' פרשת ואתחנן – נחמו, י"ג מנחם אב
הי' תהיה שנת סגולות חרותנו
סיום הלכות שקלים והתחלת הלכות קידוש החודש

מחצית השקל – אחדות ישראל

- בהמשך למה שכתבנו בסיום הקודם על הלכות שופר סוכה ולולב שהתחילו ללומדם בתשעה באב וסיימו בימים הסמוכים, שכל

²⁴ היום יום י"א ניסן

²⁵ פ"ג הי"ד.

²⁶ ויקרא רבה, אמור.

²⁷ נחמי ח"י.

²⁸ יהושע ב, חי. ועיין ברש"י שפירוש "תקות" – מלשון "קו וחבל" (שבו הורידה המרגלים של יהושע, ובו תלו משפחת רחב תקוותם), והרי זו מטרת חיבורנו "תקות מנחם" - להראות בעז"ה את הקו וחוט השני המקשר ומשוה התוכן הנלמד בשיעורי הרמב"ם עם תוכן הפרשה והתאריך בשנה, (ועיין מה שכתבנו בזה בהקדמה לספרנו "תקות מנחם" ח"א).

א' מהן מורה על ענין אהבת ישראל ואחדות ישראל, והתיקון לחורבן ולגלות שהתחילו בתשעה באב, שבאו בגלל העדר אהבת ישראל ושנאת חינם, והתיקון לזה והסיבה לגאולה השלמה וביאת המשיח, הוא החיזוק של אחדות ישראל ואהבת חינם: כמו כן מצות השקלים גם מורה על אחדות ישראל, ובכמה פרטים:

א) כל ישראל נותנים סכום שווה של "מחצית השקל"²⁹, "העשיר לא ירבה והדל לא ימעיט"³⁰, דבר המורה על האחדות והאחדות שבעם ישראל.

ב) כל יהודי נותן ונחשב רק ל"מחצית השקל", וכדי שיהיה יחשב שקל שלם, צריך להצטרף עם יהודי אחר שגם נותן רק חצי שקל [או שהחצי השני הוא הקב"ה, שאיתו מצטרפים ומתאחדים. וכמאמר המגיד על הפסוק בפרשת בהעלותך: "עשה לך שתי חצוצרות כסף"³¹ חצוצרות – "שתי חצאי צורות"; היינו שהחצי השני הוא או היהודי הזולת או הקב"ה, שאיתם מתאחדים ונעשים צורה שלמה], היינו שע"י נתינת השקלים, מצות מחצית השקל, נעשה שותפות ואחדות ישראל.

ג) בכסף של מגבית "מחצית השקל" קנו את קרבנות הציבור של כל השנה כולה וע"י כך נעשו כל ישראל שותפים ומאוחדים בכל הקרבנות ציבור של כל השנה כולה. ועם היות שצריך להיות "מוסרן לציבור יפה יפה", אבל בכל זאת לכל אחד היה שם את חלקו ובו נעשה שותף לכלל ישראל. וכפי שכותב רש"י עה"פ בפרשת קורח³² "ויאמר ה' אל משה אל תפן אל מנחתם": "המדבר אומר, "יודע אני שיש להם חלק בתמידי ציבור, אף חלקם לא יקובל לפניך לרצון, תניחנו האש ולא תאכלנו". וקרבנות הציבור מאחדים כל העם; ציבור – ר"ת – צדיקים בינונים ורשעים.

ד) אפ"ל שענין אהבת ואחדות ישראל מתבטא גם בתאריך הסיום – י"ג אב; י"ג – גימט' – אח"ד וגימט' – אהבה.

אב – כ"ק הרבי הריי"ץ אומר בשיחה בקשר ל א' ב' ג' ד'; שאצל חסידים אומרים "א' ב' – אחדות – ברכה. ג' – ד' – גאווה – דלות. היינו שאחדות (או אהבת) ישראל מביאה ברכה. וגאווה – היפך הביטול והאחדות גורמת לדלות.

ועפ"י נפרש בהמשך ל"ג אחד ואהבה, א"ב – אחדות (או אהבה, מביאים) ברכה!

ועד לברכה הכי גדולה ועיקרית, ביאת משיח צדקנו מיי"ד ממ"ש, נאו!

מטרת ביהמ"ק – הקרבת הקורבנות

ג) בכסף מגבית "מחצית השקל" קנו את כל קרבנות הציבור – התמידין והמוספין – של כל השנה כולה. והקרבת הן עיקר המטרה בביהמ"ק כפי שכותב הרמב"ם בהלכה הראשונה של ספר "עבודה" והלכות "בית הבחירה": "מצות עשה לעשות בית לה', מוכן להיות מקריבין בו הקרבנות".

²⁹ תשא ל, יג.

³⁰ פסוק טו.

³¹ י"ב.

³² טז, טו.

והעיקר בתשעה באב והימים הסמוכים הוא האבל – [מל' אבה ורוצן] וההשתוקקות לבנין בית המקדש בב"א.

"תקות חוט השני" - הקשר

א. מחצית השקל – אחדות ישראל, ובנין ביהמ"ק והגאולה ע"י אהבת ואחדות ישראל.

ב. בשקלים קנו את כל קרבנות הציבור - מטרת ביהמ"ק.

ג. י"ג אב – גימט' – אחד – אהבה, ור"ת אחדות – ברכה.

* * *

השלמה לגליון הקודם (מס' 121) על הסיום על הלכות חמץ ומצה ונוסח ההגדה

תחילת ההגדה בפרשת ואתחנן

בתשעה באב, יום א' בשבוע דפרשת ואתחנן, למדו את הפרק האחרון של הלכות חמץ ומצה המדבר על הסדר של ליל הסדר – ט"ו בניסן, ולמדו וקראו את כל נוסח ההגדה; ומלבד מה שכתבנו שם ובתחילת גליון זה, הקשר המדויק לתשעה באב; יש גם קשר בולט ומדהים לפרשת ואתחנן:

את ההגדה מתחילים ב"עבדים היינו לפרעה במצרים ויוציאנו הוי' אלקינו משם ביד חזקה ובזרוע נטויה" שהוא פסוק מפרשתנו "ואתחנן", כנאמר³³: "ואמרת לבנך עבדים היינו לפרעה במצרים ויוציאנו הוי' ממצרים ביד חזקה" שזוהי התשובה בפרשתנו לשאלת בן החכם [מביא אד"ש בפירושו על הגדה של פסח את ביאור ה"זבח פסח", מה שבהגדה מביא תשובה אחרת לבן החכם על שאלה זו, שכותב: "ואף אתה אמור לו – מלבד מה שכתוב בפרשה (עבדים היינו – שכבר הובא בהגדה לעיל) אמור לו אתה את שאר הלכות הפסח, עד הדבר האחרון שבו, שהוא אין מפטירין כו"י. [ובפרשה כתוב בשינוי לשון: "ויוציאנו הוי' אלקינו משם ביד חזקה ובזרוע נטויה, ומעניין "משם" – גימט' - מצרים. וכאן ובהמשך ההגדה זה גם שילוב עם הפסוק בפרשת כי תבוא³⁴ במקרא ביכורים שם כתוב גם "ובזרוע נטויה" ובהמשך עוד מילים מפסוק זה].

ואח"כ מונה את שאלות 4 הבנים, והראשונה של החכם, היא מפרשתנו בפסוק הקודם³⁵: "כי ישאלך בנך מחר לאמר, מה העדות והחוקים והמשפטים אשר ציוה ה' אלקינו אתכם".

"תקות חוט השני" - הקשר

א. תחילת ההגדה בפסוק מפרשתנו ואתחנן "עבדים היינו וגו'", שהיא התשובה לשאלת הבן החכם.

ב. השאלה הראשונה של הבן החכם "מה העדות והחוקים וגו'" היא גם מפרשתנו.

* * *

המילים האחרונות שנשמעו

מאד"ש מה"מ: "שירה זמרה!"

בקשר לנכתב ברמב"ם שצריכה להיות שמחת המצוה בלי הגבלות, כמו אצל דוד המלך! "מפוז ומכרך לפני ה'", ובקשר לשבת זו "חמשה (אותיות שמחה) עשר באב" ש"לא היו ימים טובים לישראל כט"ו באב" כדאי לספר:

בג' אב ה'תשנ"ד, חודש אחרי ג' תמוז היתה עצרת בביהכ"ס בית משיח – 770, [ומעניין שכבר אז לא קראו לה עצרת שלשים, אלא כנס תודה של אנ"ש לרופאים שהתמסרו לבריאות אד"ש, ואולם בית המדרש הי' מלא וצפוף בקהל אלפים מאנ"ש [אז עוד כל אנ"ש באו ל-770, לתפילות ולהתוועדויות, עוד לפני שמקצת אנ"ש לדאבוננו "פרשו" ר"ל מכאן] וכ"א מהרופאים דיבר לקהל.

הד"ר אלי שי' רוזן (ששימש כרופא כללי יומיומי) סיפר בפני האלפים שבשנים האחרונות כמה פעמים אד"ש קרא לו והוא היטה את אזנו לשמוע את דבריו, ואמר לו כמה משפטים והוא מודה ברבים שלא יכל להבין. אבל שתי מילים שחזרו על עצמם כמה וכמה פעמים, והוא מביטח ששמע ברור, היו: "שירה זמרה!" "שירה זמרה!". ואד"ש אמר זאת בהדגשה כל מילה!

ולאחרונה העיד על כך גם ד"ר פלדמן שיחי, בהתוועדות הגדולה של ר"ח כסלו השנת ב-770, נאם ד"ר פלדמן וסיפר זאת בפני האלפים.

ועפ"ז אלו היו המלים האחרונות לע"ע ששמענו מהרבי מלך המשיח שיל"ו, שזהו צו השעה! לעשות שמחה בהתלהבות עצומה לקבלת פני משיח צדקנו!

* * *

הרבי מתבטא "אך טוב!"

בקשר להנ"ל בענין האחדות בקרבנות ציבור, ש"ציבור" – ר"ת "צדיקים בינונים ורשעים"; כדאי לציין שהרבי אף פעם לא אמר ולא הוציא מפיו ענין שלילי כמו, רע, שקר, חושך וכדומה, אלא אם הי' צריך לומר, אמר: "היפך הטוב, היפך האמת, היפך האור" וכדומה.

ובקשר לזה אציין שפעם בהתוועדות גדולה, כשהרבי אמר הר"ת הנ"ל "צדיקים, בינונים" ואמר "אוי" ולפלא שהי' נראה במוחש שהולך לומר "ורשעים"; היפך דרכו ולפועל אמר: "און, דער היפך" (=וההיפך), היינו שלפועל לא הוציא מפיו המילה השלילית... וע"ד הפתגם "לית שמאלא בהאי עתיקא", ו"לא יגורך רע" ו"אך טוב וחסד!"

* * *

לע"נ

מרת חנה בת יבלחט"א הרה"ת אהרן לייב

* * *

(דברים שנאמרו בסעודות סיומי הרמב"ם בביהכ"ס וביהמ"ד ליובאוויטש - 770 - בית משיח)

יחי אדוננו מורנו ורבינו מלך המשיח לעולם ועד!

³³ ו, כא.

³⁴ כ"ו, ח.

³⁵ פסוק כ"ו.